

Uppföljning av utredningsuppdrag hudsjukvård

Förslag till beslut

1. Direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje beslutar att godkänna förvaltningens återrapportering av utredningsuppdrag hudsjukvård.
2. Direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje antar förvaltningens förslag på inriktning om utökad uppdrag för hudsjukvård vid Norrtälje sjukhus.
3. Direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje uppdrar åt förvaltningen att återkomma med förslag på uppdragsbeskrivning och förslag på finansiering för utökad uppdrag för hudsjukvård vid Norrtälje sjukhus.

Ann-Sophie Holgersson
Förbundsdirektör

Sammanfattning

Direktionen beslutade 2024-02-15 §13 att uppdra till Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje utredningsuppdrag hudsjukvård i Norrtälje.

Utredningen har genomförts i samverkan med Tiohundra AB. Slutsatsen är att det finns ett behov av en specialiserad hudmottagning i Norrtälje kommun för att möta behov av hudsjukvård hos invånarna och som inte är beroende av inhyrd personal.

Förvaltningen föreslår att tillsammans med Tiohundra AB och genom uppdrag till Norrtälje sjukhus att utöka uppdraget om specialiserad hudsjukvård. Förslag är i linje med förvaltningens omställning till god

och nära vård och omsorg och förutses på längre sikt ha bäring på hållbar ekonomi inom KSON-koncernen.

Beskrivning av ärendet

Utredningen omfattar kartläggning av befintligt vårdutbud avseende specialiserad hudsjukvård samt inom primärvård husläkarverksamhet, analys av behov samt att identifiera möjlig lösning för hudsjukvård. Inom utredningsuppdraget har även tillgänglighet till vård av psoriasis inkluderats.

Hudsjukvård är en del av uppdraget inom primärvård husläkarverksamhet som går att kombinera med uppföljning av egen vård. Inom primärvården utreds och behandlas en mängd av hudåkommor, inklusive psoriasis, men om patient har hudproblem som inte kan bedömas eller åtgärdas på en husläkarmottagning remitteras patient till en annan vårdgivare inom vårdval hudvård/specialiserad hudvård i Region Stockholm. I Norrtälje finns ingen aktör som kan möta patientgruppens behov av mer ingående utredning och/eller hudsjukvård.

Patienter remitteras från primärvård till hudmottagning från vårdvalsenheter till sjukhuskliniker samt inom sjukhusen. Patienter med allvarliga och ovanliga hudsjukdomar är beroende av specialiserad samt högspecialiserad vård och samverkan tvärs över expertområden. Ofta i en vårdkedja med tillgång till slutenvård.

Norrtälje sjukhus har idag i uppdrag att behandla hudsjukdomar där följsamhet till uppdragsbeskrivning inom vårdvalen i Region Stockholm finns kravställt i sjukhusavtalet. En av utmaningarna med att kunna erbjuda invånarna tillgänglighet till hudsjukvård samt kontinuitet är att rekrytera medicinsk personal till en vårdenhets i Norrtälje. Av denna anledning har Norrtälje sjukhus en tidsbegränsad dispens från att uppfylla uppdragskravet i sjukhusavtalet. Uppdraget till Norrtälje sjukhus omfattar utredning, diagnostik, behandling och uppföljning av patienter med inflammatoriska hudsjukdomar som till exempel psoriasis, eksem och allergier samt patienter med misstanke om hudcancer men även infektioner, hudsår, bensår, venösa sår och venerologiska sjukdomar med hudmanifestation.

Ett komplement till vård av psoriasis har tidigare kunnat erbjudas av Psoriasisföreningen i egenskap av nischad utförare som tecknat avtal med Region Stockholm. När revidering av vårdval hudsjukvård antogs av Region Stockholm implementerades förändringen som innebär att psoriasisvården ingår i basuppdraget i dagens vårdval

och patienterna omhändertas i nuläget inom vårdvalen hudsjukvård/specialiserad hudsjukvård. Psoriasisföreningen beslutade att inte ingå i vårdvalen och när avtalet med Psoriasisföreningen löpte ut fanns det inte längre några legala möjligheter till förlängning av hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF). Psoriasisföreningen valde att försätta sin vårdverksamhet i konkurs.

Med anledning av att det inte var möjligt att förlänga avtalet och att det kan finnas ett behov att teckna avtal med nischade vårdgivare fick HSF i uppdrag av hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) att utreda samverkan med idéburna verksamheter i syfte att kunna stärka framtida möjligheter och avtalsform. En utredning som HSF nyligen har påbörjat.

Samtidigt pågår genomförande av omställningsplanen för vårdval som innebär en succesiv omställning som ska implementeras stegvis. För varje område där omställning ska göras krävs ytterligare beslut om åtgärd i hälso- och sjukvårdsnämnden respektive primärvårdsnämnden samt eventuellt även av direktionen. Vårdval specialiserad hudsjukvård är ett av områdena som är under förändring med inriktningsförslag till HSN om att upphandla vård enligt LOU istället. Samtidigt som HSF föreslår att viss vårdvalshemtagning till sjukhusen i regionen ska ske. I pågående arbete med omställningsplanen och i samverkan med övriga akutsjukhus i regionen har Norrtälje sjukhus i samråd med förbundet aviserat intresse att ta emot patienter från övriga delar i länet. En ökning av patientvolym ger möjligheten att utveckla en lokal hudmottagning.

Inom ramen för utredningen är vård av psoriasis av särskilt intresse och beskrivs nedan med ytterligare ett vårdområde av vikt, atopisk eksem.

Tidigare har psoriasis ansetts bara vara en hudsjukdom, men forskning har fastställt att psoriasis är en så kallad systemsjukdom som kan drabba hela kroppen. Psoriasis är en folksjukdom som i varierande grad drabbar ungefär 2–3 procent av befolkningen. Samsjuklighet med hjärt- och kärlsjukdomar, metabolt syndrom (exempelvis diabetes, bukfetma och högt blodtryck), besvär från leder och muskelfästen samt psykisk ohälsa förekommer ofta. En förutsättning för införande av riktlinjer och vårdförlopp är involvering av alla verksamheter på respektive vårdnivå.

För att uppnå målen i de nationella riktlinjerna krävs medvetenhet, engagemang och mandat hos behandlande vårdenhet samt en ökad

Samverkan mellan verksamheter inom primärvården samt inom hud- och reumatologisk specialistvård. En utmaning är den splittrade hudsjukvården i Region Stockholm. Dessutom behövs riktade insatser, bland annat för att uppnå målet att vårdmötet med patienter med psoriasis tar upp riskfaktorer kopplade till levnadsvanor och ökar fokus på riskförebyggande.

Atopiskt eksem är en annan folksjukdom som förekommer bland cirka 2–10 procent av den vuxna befolkningen och bland 15–30 procent av barn. Besvären består av intensiv klåda dygnet runt, inte sällan med hudinfektioner som följd. Dessutom förefaller den inflammatoriska processen i huden kunna ge ökad risk för diabetes, hjärtkärlsjukdomar och depression. Kunskapen om atopisk dermatit är begränsad inom en stor del av vården och behöver öka. Stärkta insatser behövs till exempel kring gränssnittet mellan primärvård och specialistvård utifrån kartläggning av Regionala Programområdet (RPO).

Inom ramen för utredningen har Tiohundra AB fått i uppdrag att genomlysna sin verksamhet och kapacitet för att tillgodose vårdbehovet av hudsjukvård, inklusive vård av psoriasis.

Förvaltningen och Tiohundra AB har samsyn i att det finns ett behov av att kunna erbjuda en specialiserad hudmottagning och sår-mottagning inklusive vård för personer med psoriasis i Norrtälje kommun. Tiohundra AB är intresserade av att driva denna mottagning, förutsatt att Norrtälje sjukhus deltar i vårdvalshemtagning som pågår i regionen, d.v.s. att en del vårdvolym inom vårdvalet överförs till sjukhusens uppdrag och inom ramen för sjukhusavtalet, vilket är linje med Region Stockholms omställningsplan. En viktig parameter är fördjupad samarbete inom området med Karolinska sjukhuset och Danderyd sjukhus. Förvaltningens och Tiohundra ABs samlade bedömning är att det sannolikt skulle bli mer kostnadseffektivt med en mer avancerad hudmottagning som kan serva alla aktörer i Norrtälje kommun.

Ekonomiska konsekvenser

Etableringen av en specialiserad vårdenhet i Norrtälje kan vad förvaltningen överblickar och bedömer få flera ekonomiska konsekvenser för förvaltningen och samhället som helhet:

1. Kostnader för etablering och drift:
Förvaltningen/Tiohundra AB måste initialt investera i att bygga eller anpassa faciliteter, utrustning och rekrytera personal för den

specialiserade vårdenheten. Driftskostnaderna för att köra enheten och ökade kostnader för vård kommer att påverka budgeten.

2. Effekt på befintliga vårdinrättningar:
Om den specialiserade vårdenheten konkurrerar med befintliga vårduppdrag i området kan det påverka deras intäkter och verksamhet. Det kan leda till en omfördelning av resurser och en ökad konkurrens om patienterna. Samtidigt kan det bidra till att attrahera medicinsk kvalificerad personal till hudsjukvårdenheten.
3. Effekt på patientströmmar:
När den specialiserade hudvårdenheten erbjuder tjänster som tidigare inte var tillgängliga i Norrtälje, kommer det minska behovet av att skicka patienter till Stockholm för vård. Det kommer minska restiden och kostnaderna för transport för patienter samtidigt som det ökar tillgängligheten och bekvämligheten för invånare i Norrtälje.
4. Långsiktiga besparingar och effektivitetsvinster:
Om den specialiserade vårdenheten effektivt kan behandla patienter på ett kostnadseffektivt sätt och minska behovet av dyra behandlingsalternativ eller långvariga sjukhusvistelser, kan det resultera i långsiktiga besparingar för förvaltningen och hälso- och sjukvårdssystemet som helhet.

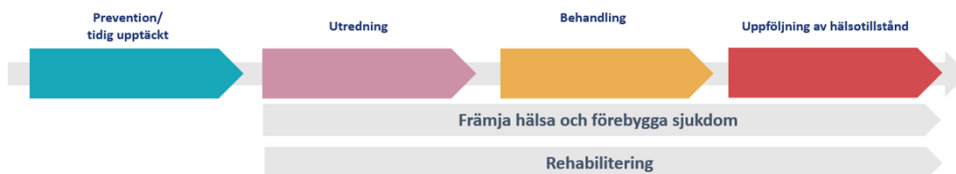
Effekter för sammanhållen vård och omsorg

Patienter i Norrtälje kommer med en specialiserad vårdenhet i Norrtälje för hudsjukvård att ha bättre tillgång till specialiserad hudvård utan att behöva resa långa avstånd. Detta kan minska väntetiderna för behandlingar och förbättra tillgängligheten för patienter. Genom att erbjuda specialiserade tjänster kan vårdenheten för specialiserad hudvård förbättra kvaliteten på vården för patienter med hudrelaterade problem. Specialiserad personal och avancerad utrustning kan bidra till bättre diagnos och behandling.

Ett utökat uppdrag kan bättra samordning och delaktighet som är områden som generellt kan förbättras inom vården och mellan vårdnivåerna. Ett personcentrerat sammanhållet vårdförlopp anger kortfattat vad som ska göras, i vilken ordning och när. En specialiserad hudverksamhet i Norrtälje med utökat och/eller stärkt uppdrag utifrån personcentrerat sammanhållet vårdförlopp kan öka förutsättningarna för en mer jämlik och effektiv vård baserad på

bästa tillgängliga kunskap, förutom en lokal tillgänglighet till hudsjukvård.

Vårdförlopp ska kunna omfatta en större del av vårdkedjan

Vårdenheten kan främja samarbete och samordning mellan olika vårdgivare och specialister inom området hudvård. Det kan bidra till en mer sammanhållen vårdprocess och bättre resultat för patienterna.

Barnperspektiv

Barnperspektivet i hudsjukvård innebär fokus på barnens specifika behoven, utmaningarna och förutsättningarna som barn har när det gäller hudvård. Här är några viktiga aspekter av barnperspektivet inom hudsjukvård:

1. Särskilda hudtillstånd hos barn:
Barn kan drabbas av olika hudsjukdomar som är unika för deras åldersgrupp, såsom blöjutslag, barns eksem och atopisk dermatit. Det är viktigt att vården är anpassad för att hantera dessa specifika tillstånd och förstå de särskilda behoven hos barn.
2. Kommunikation och förståelse:
Att kommunicera med barn på ett sätt som är åldersanpassat och förståeligt är avgörande inom hudsjukvård. Det kan inkludera att använda lekfulla metoder för att förklara behandlingar och skapa en trygg miljö som minskar rädsla och ångest hos barnen.
3. Familjecentrerad vård:
Barnperspektivet innebär att se barnet som en del av en familj och att involvera föräldrarna eller vårdnadshavarna i vården.

Detta kan innebära att ge stöd och utbildning till familjen för att hantera barnets hudtillstånd på bästa möjliga sätt.

4. Smärtlindring och komfort:
Vid procedurer eller behandlingar som kan vara obehagliga eller smärtsamma för barn är det viktigt att fokusera på smärtlindring och att skapa en bekväm och stödjande miljö.
5. Psykologiskt stöd:
Barn med hudsjukdomar kan uppleva psykologiska utmaningar såsom lågt självförtroende och social isolering. Därför är det viktigt att erbjuda psykologiskt stöd och hjälp att hantera eventuella psykiska påfrestningar som kan uppstå till följd av deras hudtillstånd.

Genom att ta hänsyn till barnets unika behov och förutsättningar kan hudsjukvården skapa en mer effektiv och stödjande miljö för barn och deras familjer.

Förvaltningens synpunkter

Genom att ha hudsjukvård lokalt i Norrtälje kommun kan invånarna få tillgång till nödvändig vård utan att behöva resa långa sträckor. Det ökar tillgängligheten och minskar eventuella hinder för att söka vård.

Hudsjukvård handlar inte bara om att behandla sjukdomar, utan också om förebyggande åtgärder och att upptäcka problem i ett tidigt skede. Genom regelbundna kontroller och rådgivning kan hudsjukvården i Norrtälje hjälpa till att förhindra allvarliga hudsjukdomar och främja god hudhälsa. Många människor lider av olika hudsjukdomar som eksem, psoriasis, akne och hudcancer. Genom att ha tillgång till hudläkare och specialiserad vård i Norrtälje kan patienter få adekvat behandling och stöd för sina tillstånd. Hudproblem kan även ha en betydande inverkan på en persons mentala hälsa och självförtroende. Genom att erbjuda hudsjukvård i Norrtälje kan patienter genom en sammanhållen vård få stöd och behandling för att hantera både de fysiska och psykiska aspekterna av deras hudtillstånd.

En lokal hudsjukvårdsenhet i Norrtälje kan också fungera som en plattform för forskning och utbildning inom hudvård. Det kan bidra till att öka kunskapen om olika hudsjukdomar och förbättra vårdstandarderna överlag. Det kan också öka möjligheterna att rekrytera medicinsk personal.

Sammanfattningsvis är hudsjukvård i Norrtälje av stor betydelse för att främja hälsa och välbefinnande bland invånarna, samt för att säkerställa att ingen lämnas utan lämplig vård för sina hudrelaterade behov.

Förvaltningen föreslår att tillsammans med Tiohundra AB och genom uppdrag till Norrtälje sjukhus att utöka uppdraget om specialiserad hudsjukvård. Förvaltningen avser att återkomma med följande:

- uppdragsbeskrivning för utökat uppdrag för hudsjukvård vid Norrtälje sjukhus
- uppgift på vårdkostnad för det utökade uppdraget som tillkommer utöver hudsjukvård som redan ingår i sjukhusavtalet och inom ramen för den sk DRG produktionen som fastställs årligen, samt
- förslag på finansiering för det utökade uppdraget som föreslås för hudsjukvård vid Norrtälje sjukhus.

Avslutningsvis, förslaget är i linje med förvaltningens omställning till god och nära vård och omsorg och förutses på längre sikt ha bäring på hållbar ekonomi inom KSON koncernen.

Bilagor

1. Rapport utredning av hudverksamhet – Tiohundra AB

Beslut skickas till

Tiohundra AB (registrator@tiohundra.se)

Region Stockholm (registrator.rlk@regionstockholm.se)

Norrtälje kommun (kommunstyrelsen@norrtalje.se)